

Marie Rahlén-Altermark

Länsövergripande överenskommelse gällande ansvarsfördelning mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården vid placering av barn och unga enligt SoL, LVU eller LSS.

Utfärdat av Hälso- och sjukvården och socialtjänsten i kommunerna inom Region Jönköpings län. Denna överenskommelse gäller från och med då båda parterna antagit överenskommelsen. Uppföljs årligen genom Strategigrupp Barn och unga inom Ledningssystemet för samverkan i Jönköpings län.

Överenskommelsen omfattar inte placering inom statliga institutioner (SIS – hemmen)

Definitioner

SoL – socialtjänstlagen

LSS – lagen om särskilt stöd

LVU – lagen om vård av unga (tvångslag)

SKL – Sveriges kommuner och landsting

Hemlandsting – där patienten är mantalsskriven

Vårdlandsting – där patienten vistas

Syfte

Syftet med denna länsövergripande överenskommelse är att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården för att därmed säkra kvalitén för barn och unga som placeras enligt SoL, LVU eller LSS och som är i behov av hälso- och sjukvårdsinsatser före, under och/eller efter placeringen.

Telefon:
E-post:
Hemsida:
Fax:

Organisationsuppgifter
Bankgiro:
Orgnr:

Lagstadgat ansvar för finansiering

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) SoL, Hälso och sjukvårdslagen (1982:763) HSL och SKL cirkulär 2006:58 samt Regeringsrättens dom RÅ 2000 ref 39 gäller följande:

- Socialtjänsten ansvarar för, beslutar om och finansierar boende och sociala behandlingsinsatser som barnet eller den unge behöver
- Hälso- och sjukvården ansvarar för, beslutar om och finansierar de hälso- och sjukvårdsinsatser som barnet den eller unge behöver

Underlag för beslut om insatser till barn och unga

Varje verksamhet ansvarar för utredning och bedömning inom sitt kompetensområde. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården upprättar var för sig sin vårdplan tillsammans med barnet/den unge och dennes vårdnadshavare. I vårdplanerna klargörs och specificeras de insatser som görs av respektive part.

Samordnad individuell plan – SIP

När barnet eller den unge har behov av insatser från både hälso- och sjukvård och socialtjänst ska parterna gemensamt upprätta en samordnad individuell plan (enligt SoL 2 kap 7 § och HSL 3 f §). Planen utgår från barnet/den unges behov av stöd, vård och behandling. Planen upprättas med barnet/den unge och vårdnadshavarnas samtycke och delaktighet. I planen anges parternas olika ansvar och uppdrag samt hur samordningen av insatserna ska utföras på bästa sätt. Planen följs upp kontinuerligt så länge samverkan och samordning behövs. För Jönköpings län finns en länsöverenskommelse för samverkan mellan socialtjänst, förskola/skola samt hälso- och sjukvård där det finns beskrivet hur den samordnade individuella planen ska tillämpas. [Länk till överenskommelsen](#)

Undantag i tillämpningen av SIP

Om barnet/den unge i akuta lägen bedöms ha stort skyddsbehov ska berörda verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten samverka skyndsamt oavsett om det finns pågående insatser eller inte hos den andra parten.

Gemensamt ansvar

Innan placering

När barnet/den unge är i behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård och där insatser på hemmaplan har prövats och samordnats utan att barnets/den unges livssituation blivit tillräckligt säkrad, krävs planering för placering i annat boende. Socialtjänsten planerar tillsammans med hälso- och sjukvården hur barnet/den unges behov av sjukvårdande insatser ska tillgodoses vid placeringen. Socialnämnden beslutar och verkställer placeringen. Länk [Överenskommelse läkarundersökning vid placering](#)

Under placering

Socialtjänsten ansvarar för uppföljning av vården i sin helhet under placeringen. Hälso- och sjukvården ansvarar för de sjukvårdande insatserna under placeringen. Socialtjänsten strävar alltid efter att placeringen av barnet/den unge ska pågå under så kort tid som möjligt.

Efter placering

Innan placeringen avslutas, planerar socialtjänsten tillsammans med hälso- och sjukvården för barnets/den unges fortsatta behov av stöd/ behandling vid hemkomsten.

Social problematik kan utlösa, eller orsakas av psykisk ohälsa. Oavsett vilket, medverkar sociala stöd och behandlingsinsatser till att den psykiska ohälsan minskar. För socialtjänsten och hälso- och sjukvården finns för vissa barn och unga ett ömsesidigt beroende av att båda parterna samverkar för att ge bästa möjliga stöd. I vissa fall ska socialtjänstens insatser vara de som prioriteras innan det är lämpligt att hälso- och sjukvården inleder utredning och behandling. I andra fall ska insatserna från båda parter genomföras samtidigt.

Placering i annat län/region

Barn och unga som placeras i annat län/region än det egna har vid behov rätt till hälso- och sjukvård från det landsting/region där barnet/den unge placeras. Länk till riksavtalet: [Riksavtal 2011](#)

Utgångspunkter

Om barnet/den unge har *pågående sjukvårdande insatser* i hemlandstinget och det blir aktuellt med placering i annat län/region ska ansvarig behandlare bedöma om:

- Behandlingen ska tillgodoses genom insatser från barnets/den unges ansvariga behandlare inom hälso- och sjukvården i hemlandstinget
- Behandlingen ska tillgodoses inom hälso- och sjukvården som erbjuds på den ort där barnet/den unge placerats. I dessa fall kontaktar sjukvårdens behandlare vårdlandstinget där barnet/den unge är placerad och skickar remiss.

Om barnet/den unge *inte har pågående* sjukvårdande insatser och behov av detta uppkommer under placeringstiden gäller följande:

- Ansvarig socialsekreterare skickar remiss till *vårdlandstinget*. Bedömning, utredning och behandling tillgodoses inom hälso- och sjukvården som erbjuds på den ort i vårdlandstinget där barnet/den unge placerats.

Om hemmet där barnet/den unge är placerat erbjuder hälso-och sjukvård som varken efterfrågas av socialtjänsten eller av hälso- och sjukvården ska huvudmännen fransäga sig den insatsen.

Avvikelser i samverkan

I Region Jönköpings län finns ett gemensamt ledningssystem för samverkan. Ledningssystemet har i uppdrag att hantera avvikelser i samverkan mellan kommunerna och regionen. Förslag till avvikelssystem kommer att vara klart 2015 Länk till [avvikelseavtalet](#)

Arbetsgruppen för denna överenskommelse har utgått från Barnkonventionen och i huvudsak följande artiklar:

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3

Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska barnets bästa komma i främsta rummet

Artikel 6

Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12

Konventionen ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad

Artikel 9

Ett barn ska inte skiljas från föräldrarna mot deras vilja, utom när det är för barnets bästa. Ett barn som är skilt från föräldrarna har rätt att träffa dem regelbundet

Artikel 24

Konventionsstaterna erkänner barnets rätt att nå bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering. Konventionsstaterna ska sträva efter att säkerställa att inget barn är berövat sin rätt att ha tillgång till sådan hälso- och sjukvård.

Artikel 25

Konventionsstaterna erkänner rätten för ett barn som har omhändertagits av behöriga myndigheter för omvårdnad, skydd eller behandling av sin fysiska eller psykiska hälsa till regelbunden översyn av den behandling som barnet får och alla andra omständigheter rörande barnets omhändertagande

Arbetsgrupp: Kristina Brengesjö Habiliteringen, Ann Grännö-Alm Barn- och ungdomsenheten, Marit Gustafsson Barn- och ungdomspsykiatri, Per Hansson socialtjänsten Aneby, Åsa Löfkvist socialtjänsten Eksjö kommun, Lilian Elmquist socialtjänsten Jönköpings kommun samt Annika Åberg socialtjänsten Vaggeryds kommun. Överenskommelsen är skriven av Marie Rahlén-Altermark föredragande i Strategigrupp barn och unga inom det gemensamma ledningssystemet i Region Jönköpings län.